

0 Παλμός των Μηλιωτών

Ε.Η.Μ.
Μέγαρο Παρασκευοπούλου 4
454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 96, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1992 Tax. Δ) νση: 455 00 Μηλιωτάδες Ιωαννίνων
ΤΗΛ. (0656) 31244, 31376, (0651) 76734, 36909

ΑΝΑΣΑ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ Η ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ - ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΩΝ

Με πρόσφατη απόφαση της Νομαρχίας χρηματοδοτείται η ασφαλτόστρωση του δρόμου Μηλιωτάδες — Ασπράγγελοι με 40.000.000 δρχ. από το πρόγραμμα ΣΑΝΤ2 και έγινε ήδη η δημοπράτηση του έργου.

Ο δρόμος αυτός αποτελεί την 42α επαρχιακή οδό. Αρχίζει από τους Μηλιωτάδες και διανύει τα χωριά Καρυές — Καβαλλάρι — Ανθρακίτη — Καλουτά — Μανασσή — Δίκορφο — Ελάτη και τελειώνει στον Άγιο Αθανάσιο Ασπραγγέλων.

Ασφαλτόστρωση του δρόμου αυτού έχει γίνει σε ένα μικρό τμήμα, από Άγιο Αθανάσιο Ασπραγγέλων έως Ελάτη.

Η ασφαλτόστρωση της 42ας επαρχιακής οδού με το ποσό των 40.000.000 που χρηματοδοτήθηκε θα αρχίσει από τους Μηλιωτάδες. Τούτο είναι και το σωστό επειδή τα χωριά που έχουν τους περισσότερους κατοίκους βρίσκονται από αυτήν την πλευρά.

Βέβαια με το ποσό αυτό δεν πρόκειται να γίνει ασφαλτόστρωση ολόκληρου του δρόμου. Θα γίνει όμως μια καλή και σωστή αρχή.

Περνώντας κανείς αυτόν το δρόμο κάνει το γύρο του Μιτοκελιού, επισκεπτόμενος όλα τα χωριά του Ζαγορίου, που αναφέραμε παραπάνω, «τα Ριζά» όπως τα λέμε με μια λέξη. Τα χωριά αυτά έχουν να επιδείξουν θαυμάσια πολιτιστική κληρονομιά, είναι βουτηγμένα στο πράσινο και είναι αξιόλογα από τουριστική άποψη.

Όμως έχουν μείνει, στην αφάνεια σε σχέση με τα άλλα χωριά του Ζαγορίου και αυτό εξαιτίας του δρόμου, ο οποίος βρίσκεται στα κακά χάλια του.

Με την ασφαλτόστρωση του δρόμου τα χωριά αυτά θα πάρουν μια βαθιά ανάσα ζωής. Η καλή κατάσταση του δρόμου θα αποτελέσει ερέθισμα για την τόνωση του ηθικού των κατοίκων, να εργαστούν για την πρόοδο του τόπου και για την ανάπτυξή του. Θα συντελέσει σε μεγάλο βαθμό στο σταμάτημα όσων ακόμα απόμειναν στα χωριά και δεν... πήραν τα μάτια τους.

Όλα αυτά βέβαια, εφόσον η χρηματοδότηση δεν μένει στα χαρτιά, αλλά συντελεστεί δημιουργικό έργο.

ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ

Στις 3 Φεβρουαρίου έγινε από τη Δ) νση Τεχνικών Υπηρεσιών η δημοπράτηση που έργου βελτίωσης και ασφαλτόστρωσης της 43ης επαρχιακής οδού Μπαλντούμα — Γόπιστα — Κράψη, προϋπολογισμού 70.000.000 δρχ.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Η επέκταση — οριοθέτηση του οικισμού Μηλιωτάδων βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο. Ήδη το μήνα αυτό αρμόδιος υπάλληλος της πολεοδομίας ήρθε στους Μηλιωτάδες για επί τόπου εξέταση του θέματος, ώστε να προχωρήσει η υπηρεσία στην οριοθέτηση του οικισμού.

Προηγήθηκαν αποφάσεις του προηγούμενου κοινοτικού συμβουλίου σχετικά με τις προτεινόμενες εκτάσεις, οι οποίες θα συμπεριλαμβάνονταν στον οικισμό. Από το 1984 η επέκταση του οικισμού (σε σχέση με τον οικισμό του 1979) αποτελούσε βασικό αίτημα της κοινότητας και του Πολιτιστικού Συλλόγου. Το 1989 έγινε και η γνωμοδότηση του Δασαρχείου σχετικά με τις δασικές εκτάσεις που υπάρχουν μέσα στις εκτάσεις που προτάθηκαν.

Η επέκταση του οικισμού είναι σημαντική υπόθεση για τους χωριανούς, οι οποίοι έχουν εκτάσεις, οι οποίες θα συμπεριληφθούν στον οικισμό, γιατί θα μπορούν να χτίσουν, χωρίς περιοριστικό όρο των τεσσάρων στρεμμάτων. Η Κοινότητα επίσης θα μπορεί, εφόσον υπάρξουν οικιστικές ανάγκες, να χορηγήσει νέα οικοπέδα, τα οποία μπορεί να υπάρξουν σε κοινοτικές εκτάσεις, μέσα στα όρια του οικισμού.

Ο ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο Αποκριάτικος χορός του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων, όπως γράψαμε και στο προηγούμενο φύλλο θα γίνει το Σάββατο 7 Μαρτίου 1992, στο κέντρο του Ηλία Δ. Κίτσιου, στους Μηλιωτάδες.

Τους χωριανούς και φίλους μας, που θα παρευρίσκονται στο χορό θα διασκεδάσει το μουσικό συγκρότημα του Λάμπρου Καραφέρη. Ο χορός θα είναι γενικός.

Η πρόσκληση τιμάται σε 1800 δρχ. το άτομο. Στην τιμή αυτή συμπεριλαμβάνονται το φαγητό και η μουσική. Προσκλήσεις διατίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου.

Την Κυριακή της Αποκριάς, 8 Μαρτίου το βράδυ, με πρωτοβουλία του Συλλόγου θα αναφτεί φωτιά, θα προσφερθούν μεζέδες και ποτά και θα οργανωθεί χορός με μασκαρέματα, γύρω από τη φωτιά.

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Με δαπάνη του Πολιτιστικού Συλλόγου, έγιναν έργα διαμόρφωσης της πλατείας Μηλιωτάδων.

Συγκεκριμένα έγιναν χωματουργικές εργασίες ισοπέδωσης της πλατείας, διάνοιξη χαντακιού και τοποθέτηση σωλήνων.

Ελπίζουμε ότι το Δασαρχείο και η Κοινότητα να συνεχίσουν τη χρηματοδότηση του έργου, ώστε οι εργασίες να φτάσουν στο τέλος τους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΗΠΑ: Η Τζοάνα και ο Ιωάννης Δ. Ξήτας απόκτησαν αγόρι.

Να τους ζήσει!

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Η Τζένη Ν. Μπαζαλέκου αρραβωνιάστηκε με τον Παναγιώτη Πλόσκα από το Γρεβενί.

Συγχαρητήρια και καλά στέφανα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή και ο Σύλλογος Ανεγέρσεως Ι. Ναού Αγίου Αθανασίου Μηλιωτών ευχαριστούν το Θεόδωρο Έξαρχο, ο οποίος έχτισε δωρεάν την Αγία Τράπεζα του νέου Ι. Ναού Αγίου Αθανασίου.

Εισφορές για την Ανέγερση Ι. Ναού Αγίου Αθανασίου Μηλιωτών

Πέτρ Δ. Νικολός 20λ. 100
Ιωάν. Σπ. Σακκάς 20.000
Γεώργιος Κ. Κίτσιος 25.000
Αναστ. Ευθ. Νικολός 5000
Βασίλ. Α. Παπαευθυμίου 20.000
Ε. Χ. Παπακώστας 20.000
Βασ. Κ. Σπύρου 20.000
Ανώνυμη 10.000

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Δημήτρ. Χ. Κούλας 1000
Αναστ. Ε. Νικολός 1500
Δήμος Ν. Λάμπρης 6200
Χρήστ. Παπακώστας 1000
Νικόλαος Κ. Τσιόλης 1000

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Δημήτριος Χ. Κούλας 500

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΠΙΝΑΚΙΔΑΣ

Όπως είναι γνωστό, πριν από έξι περίπου μήνες, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτών τοποθέτησε πινακίδες σε διάφορα σημεία του χωριού, οι οποίες προειδοποιούν να μην πετάμε σκουπίδια και να διατηρούμε καθαρό το περιβάλλον.

Όμως κάποιος ασυνείδητος «κυνηγός» έβαλε στόχο μια τέτοια πινακίδα και κατάφερε να την καταστρέψει, αφού ικανοποιήθηκε για την... ικανότητα του όπλου του.

Ζητάδικάζουμε την ενέργεια αυτή και δε θα διστάσουμε να καταγγείλουμε στο μέλλον για φθορά ξένης ιδιοκτησίας, όποιον αποπειραθεί να πράξει το ίδιο.

ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Όπως είναι γνωστό στην εφημερίδα μας δημοσιεύαμε, περιληπτικά όλες τις αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου Δεματίου για ενημέρωση των συγχωριανών μας, πάνω στα θέματα που αφορούν την κοινότητα, αλλά και για να προβάλλεται το έργο του κοινοτικού συμβουλίου.

Ο πρόεδρος της Κοινότητας όμως και η πλειοψηφία του κοινοτικού συμβουλίου ενοχλημένοι από τη δημοσίευση, έπαισαν πλέον να στέλνουν τις αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου και απαίτησαν από το συντάκτη της εφημερίδας να μη δημοσιεύονται σ' αυτήν.

Ο Σύλλογός μας για να σταματήσουν οι αντιδικίες ανάμεσα σ' αυτόν και την Κοινότητα εξαιτίας της δημοσίευσης ή μη των αποφάσεων, αποφάσισε να σταματήσει, τη δημοσίευσή τους.

Αφήνει τον πρόεδρο και την πλειοψηφία του κοινοτικού συμβουλίου στην κρίση των αναγκωστών — συγχωριανών μας, παρατηρώντας ότι δικαιολογίες ότι δεν πρέπει να μαθαίνουν οι ξένοι τι γίνεται στην κοινότητά μας είναι προσχήματα, ενώ το βαθύτερο αίτιο είναι να μη μαθαίνουν οι χωριανοί τι γίνεται στην κοινότητα και τι αποφάσεις παίρνονται γι' αυτούς στο κοινοτικό συμβούλιο. Αυτή είναι η αντίληψη για την πληροφόρηση των πολιτών δυστυχώς, που έχουν στο κοινοτικό συμβούλιο εν έτει 1992.

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ως γνωστό κυκλοφόρησε η ατζέντα που εξέδωσε ο Σύλλογός μας για το 1992.

Σ' αυτή περιέχονται τα τηλέφωνα όλων των χωριανών, όπου κι αν βρίσκονται, η διεύθυνσή τους και το επάγγελμά τους όπως αυτό είναι καταχωρημένο στους τηλεφωνικούς καταλόγους του ΟΤΕ. Επίσης περιέχονται, άλλα χρήσιμα τηλέφωνα και ημεροδείκτης όλων των μηνών του νέου έτους.

Η ατζέντα διατίθεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και κοστίζει 500 δρχ.

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Έκθεση ζωγραφικής του καλλιτέχνη Γιώργου Τσιούρη από το Φλαμπουράρι, έγινε στην αίθουσα Πάτση στα Γιάννινα, από 15 έως 24 Φεβρουαρίου.

ΒΡΕΘΗΚΕ ΝΕΚΡΟΣ

Νεκρός βρέθηκε στις 17 Φεβρουαρίου στο πανδοχείο «Παράδεισος» στα Γιάννινα, ο Νικόλαος Ι. Βράγκαλης 37 χρονών από το Φλαμπουράρι.

«Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

Μηνιαία Έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτών Ζαχαρίου.

Υπεύθυνος έκδοσης:

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. Δημήτριος Β. Οικονόμου
2. Σεβαστή Γ. Μπαζαλέκου
3. Βασ. Α. Παπαευθυμίου
4. Βασίλειος Κ. Σπύρου
5. Γεώργιος Δ. Τσιουράς

υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΑΜΗΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού 8ρχ. 1000
Εξωτερικού 8ολ. 20
Μάρκα 30

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΚΑΤ' ΑΝΑΓΚΗ και τις απόψεις της Εφημερίδας ή του Συλλόγου.

Σύνταξη - Επιμέλεια ύλης:

ΒΑΣΙΛΗΣ Κ. ΣΠΥΡΟΥ

ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ

ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

«ΤΟΝ ΠΑΛΜΟ ΤΩΝ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ

ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ

ΓΡΑΦΤΕ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΑΣ

Εσείς παιδιά
μωρέ κλεφτοπούλα
παιδιά της Σαμαρίνας
μωρέ παιδιά καϊμένα
Αυτού που πάτε τον ανήφορ
κατά τη Σαμαρίνα
μωρέ παιδιά καϊμένα
Αν δείτε τη γυναίκα μου
τη δόλια αδελφή μου
μωρέ παιδιά καϊμένα
Μην πείτε πως σκοτώθηκα
πως χάθηκα ο καϊμένος
μωρέ παιδιά καϊμένα
Να πείτε πως παντρεύτηκα
εδώ στα έρρα ξένα
μωρέ παιδιά καϊμένα
Πήρα την πέτρα πεθερά
τη μαύρη γη γυναίκα
μωρέ παιδιά καϊμένα
Κι αυτά τα λιανοδίφαρα
αδέσφρια και ξεσέφρια
μωρέ παιδιά καϊμένα.
(Από τη συλλογή Γ. Παπαγιάννη με τίτλο: «Λαϊκά τραγούδια του συνοικισμού Μηλιωτών και των πέριξ χωριών». 1938)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΕΜΑΤΙΟΥ

ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Μεγάλη λύπη κυρίευε τους γονείς και πιο μεγάλη τη γυναίκα και τα παιδιά, γιατί έφευγε ο άνθρωπός τους, κι' ο Θεός ήξερε αν θα τον ξανάβλεπαν, αν στην ξενιτιά θα τον εύρισκε ο θάνατος ή «οι Σειρήνες» θα τον ξελόγιαζαν, αν ήταν παιδί ανύπαντρο και δεν το μετάβλεπαν, που ήταν χειρότερο ακόμα και από τον θάνατο.

Μέσα τους είχαν και κάποια αδιόρατη χαρά για την ευτυχία, που στο κυνήγι της πύγαινε ο ξενιτεμένος, να πλουτίσει και να ξανάρθει στον τόπο του πάλι με δόξα. Κλάματα και γέλια συνέθεταν τη μοίρα του τότε, που δεν ήταν ικανή να θρέψει τα παιδιά του.

Μόλις ο ταξιδιώτης έβγαине από την πόρτα του σπιτιού του έχυναν νερό και ψιθύριζαν «όπως τρέχει το νερό, να τρέχει το καζάντιο σου και γρήγορος να είναι ο γυρισμός σου».

Συγγενείς και φίλοι, αλλά και συγχωριανοί κατευόδωναν τους ξενιτεμένους από το χωριό ως το δρόμο ή την πόλη των Γιαννίνων, με τα πόδια ή καθάλα στα άλογα.

Ο ταξιδεμένος δεν έπρεπε να στρέψει το κεφάλι του, σε καμιά περίπτωση, πίσω, να ιδεί το σπίτι του ή το χωριό του, αλλά έπρεπε να κοιτάζει προς τα μπρος, στις ευτυχίες το δρόμο.

Ο εκπαιρισμός συνήθως γινότανε σε ηλικία 17 - 18 χρονών, αμέσως μετά το γάμο τους και αφού μέναν με τη γυναίκα τους 1-2 χρόνια, ακολουθούσε απάνθρωπη διάλυση της οικογένειας που διαρκούσε πέρα από 10 χρόνια.

Έτσι, ο μετανάστης, όταν επέστρεφε στην Πατρίδα του, εύρισκε τα παιδιά του μεγαλωμένα, τα παιδιά του που παρακολουθούσε την εξέλιξή τους μονάχα με την αλληλογραφία, τα παιδιά του που τα φίλησε θρέφει στην κόννια φεύγοντας.

Σε όσι σπάνιες περιπτώσεις, επανερχόμενος ο σύζυγος, έπειτα από πολλά χρόνια αποδημίας, εύρισκε τη γυναίκα του γερασμένη και εγγόνια από τα παιδιά, τα παιδιά του που άφηνε στην κοιλιά της μάνας του. Τούτο συνέβει και με μένα. Ο μακαρίτης πατέρας μου ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΘΟΣ, όταν έφυγε για το δεύτερο και τελευταίο ταξίδι του στην Αμερική το 1915, έφυγε στις 20 Ιουλίου, ημέρα που Προφήτη Ηλία, και εγώ γεννήθηκα τον Οκτώβριο του 1915, με αποτέλεσμα να μην γνωρίσω τον πατέρα μου προσωπικά, ούτε και αυτός έμένα, παρά μόνο με την αλληλογραφία και τις φωτογραφίες που ανταλλάσσαμε ταπεινά, γιατί η μοίρα του έγραφε να μείνει για πάντα εκεί. Πέθανε στις 13 Αυγούστου 1937 στη Φιλαδέλφεια της Αμερικής 23 ετών. Στη τέρα μου εδώ στο χωριό στις 23 Δεκεμβρίου 1962. Στη μνήμη των αγαπητών μου γονέων, που τους χώρισε η ξενιτιά για πάντα, λόγω της φτώχειας των, αφιερώνω και την εργασία μου αυτή.

Ο καημός της ξενιτειάς σιγότρωνε τους γονείς και τις γυναίκες της εποχής εκείνης, από την ημέρα που ξεχώριζαν ως την ώρα που αντάμωναν, έπειτα από 20 και 30 ακόμα χρόνια, παραλλαγμένοι από τις πίκρες και του χρόνου το πέρασμα, ώστε να θέλουν, όπως λέει και το δημοτικό τραγούδι, «Κρυφά σημάδια του κορμού», για να αναγνωρίσουν ο ένας τον άλλον. Αυτό ήταν φυσικό αν σκεφτεί κανένας ότι τα χρόνια εκείνα

δεν υπήρχε προγαμιαία γνωριμία και ότι η συμβίωση του αντράγυνου κρατούσε, όπως είπαμε, από 1 — 2 χρόνια.

Οι γυναίκες της εποχής εκείνης, όλες αγράμματες, περίμεναν καρτερικά, χρόνια ολόκληρα, τους άντρες τους να γυρίσουν από τα ξένα και έμειναν, σύμφωνα με τα αυστηρά ήθη της εποχής εκείνης και του τόπου, πιστές. Πολύ σπάνια παρουσιαζόταν και περιπτώσεις απιστίας και αυτό προερχόταν από άλλες αιτίες και κυρίως από βιασμούς επιτηδείων.

Το φοβερό κενό το ένιωθε η νέα γυναίκα, που μαραινόνταν και σταφίδιζε με τη γλυκεία μορφή του άντρα της και στις ατέλειωτες νύχτες της μοναξιάς της, εύρισκε σαν μόνη διέξοδο το τραγούδι της ξενιτειάς και το κλάμα της.

Διαβάζω από το αρχείο των γονέων μου μερικά γράμματα στα οποία διαφαίνεται ο σεβασμός και η εκτίμηση των γυναικών της εποχής εκείνης στους ταξιδεμένους συζύγους τους.

Αρχίζει στερεότυπα: «Έντιμε σύζυγέ μου.....» και τελειώνει, «μετά σεβασμού η σύζυγός σου...» Σε άλλο πάλι: «Σου φιλώ το χέρι με πολλή τιμή και σεβασμό». Και σε άλλο: «Σου εύχομαι αφέντη μου, υγείαν. Περιρμήνω απόκρισή σου με πολλή ανυπομονησία και μένω η ταπεινή νοικοκυρά σου...».

Αυτές ήταν οι γυναίκες της εποχής εκείνης. Στους αγρούς αυτών των ταπεινών γυναικών φώτρωσαν και ρίζωσαν οι γυναίκες της Πίνδου και οι ήρωες της εποποιίας του 1940.

ΤΟ ΓΥΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗ

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ

Ο ταξιδιώτης, όσα χρόνια κι' αν έμεινε στην ξενιτιά, διαπνέονταν άσβεστη τη φιλοπατρία του και γι' αυτόν ήταν ο παγιοτενός οδηγός του. Η ανυπομονησία και η ανάμνηση των δικών του ήταν το καταφύγιο της ψυχής του. Η μακρινή του Πατρίδα με την καμιά της εκκλησίας, οι βρύσες με τα χωράφια και τα βουνά της, καθώς και τα πανηγύρια της, ζούσαν στο όνειρό του και λαχταρούσε το γύρισμά του σ' αυτή.

Όταν ερχόταν το πλήρωμα του χρόνου, ρίχνονταν στο πέλαγος και επέστρεφε στην Πατρίδα του. Μόλις έφτανε στην πόλη των Γιαννίνων και μάθαιναν τον ερχομό του, ιδιαίτερα οι βαρκάρηδες από το Νησί, που εκτελούσαν με τις βάρκες τους τη συγκοινωνία Γιάννινα — Ντουραχάνι (Πόρο), έτρεχαν στο χωριό να φέρουν τα «Σχαρίκια», δηλαδή την καλή είδηση του ερχομού του ταξιδιώτη στα Γιάννινα. Ο σχαρικήρης έπαιρνε το μαντίλι από το κεφάλι της γυναίκας, αν ο ταξιδιώτης ήταν άντρας της και της το επέστρεφε την ίδια στιγμή, αφού του έδινε για την καλή είδηση χρήματα και άλλα δώρα. Όλη η οικογένεια προσέφερε στους σχαρικήρηδες, για την ευχάριστη είδηση, δώρα και χρήματα και μαζί με αυτά και πλούσιο τραπέζι. Επίσης χρήματα έπαιρνε και από τον ταξιδιώτη που τον έστειλε να φέρει την είδηση στους δικούς του στο χωριό, γιατί άλλο μέσο επικοινωνίας με το χωριό δεν υπήρχε την εποχή εκείνη.

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου «Το ΔΕΜΑΤΙ»

Ιστορία — Λαογραφία, Α' μέρος)

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Η ΥΔΡΕΥΣΗ ΤΟΥ ΔΕΜΑΤΙΟΥ

Ο συγχωριανός μας, Ιωάννης Β. Μπαρμπαλιός, με αφορμή δημοσίευσμά μας στο φύλλο του Νοεμβρίου 1991 σχετικά με την ύδρευση του Δεματίου, μας έστειλε από την Αμερική την παρακάτω επιστολή:

«Εν πρώτοις εύχομαι στο συντάκτη της εφημερίδας, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου και σε όλους τους αναγνώστες, Χρόνια πολλά, αίσιον και ευτυχές το νέο έτος 1992.

Ανέγνωσα εις το φύλλον του Νοεμβρίου 1991 το κύριον άρθρον με τίτλο: η ύδρευση του Δεματίου.

Εγώ δεν θα αποδώσω ευθύνες καταχρήσεως σε κανέναν ιδιώτη, διότι ο καθένας εξ αυτών εργάστηκε με το τι ήξερε και το πως τον συνέφερε. Ως υπεύθυνους θα κρίνω τις υπηρεσίες της Νομαρχίας και του κράτους, οι οποίες ήξευραν και είχαν τις γνώσεις να κάμουν το έργο ύδρευσης του χωριού μας σωστό εξ αρχής με τα μισά χρήματα που έχουν εξοδευθεί ως τώρα.

Με το άρθρο σας αυτό με φέρνετε πίσω αρκετά χρόνια, στο σημείο που γράφετε ότι επί προεδρίας Ευθυμίου Ηλ. Κίτσιου μπήκε μπροστά το σχέδιο ύδρευσης, αλλά παρουσιάστηκε πρόβλημα, επειδή από την πηγή αυτή, που ανήκει στην περιφέρεια Δεματίου, πότιζαν τους κήπους τους κάτοικοι από την Πέτρα και είχαν δικαιώματα στο νερό.

Ακριβώς το σημείο αυτό με κάνει να γράψω αυτό το γράμμα. Να ευχαριστήσω τους καλούς μας γείτονες για τη μεγάλη τους καλωσύνη. Έτυχε τότε να είμαι αυτού και να συνοδεύσω τον πρόεδρο και την επιτροπή του συνοικισμού Δεματίου, πηγαίνοντας στο γειτονικό μας χωριό, Πέτρα, αφού προηγουμένως είχε προγραμματισθεί συνάντησή μας, προς συζήτηση του νεοεμφανισθέντος προβλήματος.

Φθάσαμε στο χωριό Πέτρα το βράδυ και πήγαμε στο κοινοτικό μαγαζί του χωριού, όπου μας περίμεναν οι άνθρωποι με μεγάλη ευγένεια και πολιτισμό. Συζητήσαμε το πρόβλημα και οι αγαπητοί κοντοχωριανοί μας Πετριώτες, συμφώνησαν για λόγους υγιεινής και ανθρωπιστικούς να παραιτηθούν από τα δικαιώματά τους. Το χρηματικόν ποσόν το οποίον τους προσφέραμε ήταν τόσο πενιχρό που δεν κάλυπτε περισσότερο από δυο ή τριών χρόνων παραγωγή κηπευτικών. Και σε αυτό το σημείο μου δόθηκε η ευκαιρία να ευχαριστήσω και δημοσίως τους καλούς μας και ευγενικούς γείτονες Πετριώτες.

Και ας μην ομιλούμε περί χρήματα που έχουν ξοδευτεί από την αγορά των δικαιωμάτων, τα οποία έχουν συγκεντρωθεί από τους κατοίκους του Συνοικισμού Δεματίου και είχαν συμβάλει στο έργο και οι πιο φτωχοί, που κανονικά θα έπρεπε να συμβάλει ολόκληρο το κάτω μέρος του χωριού που πήρε νερό.

Ως δια τον κ. Ευθύμιον Β. Μπαρμπαλιό, ο οποίος διέθεσε σημαντικόν ποσόν δια την ύδρευση του χωριού, είστε ο μόνος κ. Σπύρου που το αναγνωρίζετε, ενώ θα έπρεπε να το κάμουν εκείνοι που είχαν ωφεληθεί εξ αυτού και με αυτό απογοητεύουν τον κάθε σκεπτόμενον να προσφέρει μία δωρεά στο χωριό του.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων δια την δημοσίευση της επιστολής μου στον «Παλμό των Μηλιωτάδων», εφημερίδαν την οποίαν περιμένουν όλοι οι ξενητέμνοι του χωριού μας με χαρά να διαβάσουν».

ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΑΛΙΟΣ

ΒΡΕΘΗΚΕ Η ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΣ

Ύστερα από πολυετείς και έντονες προσπάθειες του δραστήριου εφεμερίου της Χρυσοβίτσας, ιερέως Βασιλείου Χριστοδούλου, βρέθηκε κάτω από μυστηριώδεις συνθήκες στο Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών η θαυματουργική και ιστορική εικόνα της Παναγίας Χρυσοβίτσας, που είχε κλαπεί τη νύχτα της 3ης προς 4ης Φεβρουαρίου 1976, μαζί με 5 - 6 ακόμη εικόνες από άγνωστους μέχρι στιγμής διαρρήκτες. Η εικόνα παραδόθηκε από τους υπεύθυνους του μουσείου στον ιερέα και και ήδη από τις 9 Σεπτεμβρίου βρίσκεται στη φυσική της θέση.

Η εικόνα της Χρυσοβίτσας «ΜΗΡ - ΘΥ η Χρυσοβιτωύπισσα» είναι μεγάλης αξίας. Ο αγιογράφος Γεώργιος Πλατάρης, που ασχολήθηκε το 1962 συστηματικά με αυτήν, γράφει: «Ωραιότερη εικόνα δεν έχω ξαναδεί, πιο σεμνόχρωμη, πιο κατανυκτική, πιο ηγεμονική και πιο ευγενική φυσιογνωμία από αυτήν την εικόνα. Πρέπει να είναι πριν από τον 5ο αιώνα μ.Χ.».

Περιγραφή της θαυματουργικής αυτής εικόνας είχε κάνει ο Μητροπολίτης Παραμυθιάς και Βοθροντού Παΐσιος Δημάριος. Η περιγραφή σώζεται χειρόγραφη στον κώδικα 256, φ. 192α Κ.Σ. της Ιεράς Μονής Ξηροποτάμου του Αγίου Όρους, γραμμένη που τη' αιώνα από το γνωστό λόγιό της Μονής Καισάριο Δαπόντε.

Με την εύρεση της θαυματουργικής εικόνας το 1486 χτίστηκε η μονή Παναγίας Χρυσοβίτσας και γύρω απ' αυτήν το σημερινό χωριό Χρυσοβίτσα. Η ιστορία της Ιεράς μονής, σύμφωνα με την υπέρθυρη επιγραφή της, έγινε το 1781. Εντυπωσιακό είναι το πανάρχαιο πανηγύρι της 15ης Αυγούστου για το οποίο γράφει ο Αραβαντινός ότι «κατά τας 15 Αυγούστου τελείται ετησίως εις Χρυσοβίτσαν θρησκευτική πανήγυρις, η πολυπληθεστέρα των εν τη Ηπείρω τελευτώντων πανηγύρεων.

Μ. Τ.

(Αναδημοσίευση από την εφημερίδα ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ)

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΔΕΜΑΤΙΟΥ

Στις 16 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε στους Βοτανοαίους γενική συνέλευση των μελών του Αγροτικού Συνεταιρισμού Δεματίου.

Το κύριο θέμα της συνέλευσης ήταν η αγορά καζανιού για απόσταξη τοπίουρου. Η άδεια για την αγορά του καζανιού χορηγήθηκε από τη Νομαρχία για λογαριασμό του συνεταιρισμού.

Για την αγορά του καζανιού αποφασίστηκε να πάρει δάνειο ο συνεταιρισμός από την ΑΤΕ και η εξώφληση του δανείου να γίνει με χρήματα που θα συγκεντρωθούν από τη λειτουργία του καζανιού.

Για τη σειρά σύμφωνα με την οποία θα γίνεται η απόσταξη, αποφασίστηκε να γίνεται εναλλάξ. Μία χρονιά θα αρχίζει από το Δεμάτι και την άλλη από τους Μηλιωτάδες.